

HISTORIE ODPADU

Problematiku odpadu lidstvo dlouho neřešilo, protože jej lidé neprodukovali v takovém množství ani složení, aby jeho přítomnost člověka a jeho životní prostor jakkoliv ohrožovala či omezovala. Růstem populace však rostly i lidské potřeby a člověk začal produkovat více odpadu. Odpady se začaly nebezpečně koncentrovat a člověk musel začít hledat řešení. Pojdme se podívat na to, jak to bylo s odpady v minulosti.

V pravěku lidé neprodukovali skoro žádný odpad. Vše, co získali, použili. Například po zabítí mamuta maso uložili a snědli. Kůži, kly a kosti použili k úpravě příbytku. Minimální odpad, který vytvořili, byl biologický.

Už v době bronzové lidé objevili recyklaci. Dospěli k tomu, že poškozené bronzové předměty znovu posbírají, roztaví a vyrobí z nich nové předměty.

S nárůstem odpadu se lidé začali potýkat v období starověku. Začali zřizovat odpadní jámy a úklidové služby, které tvořili váleční zajatci a otroci. Ve starověkém Řecku a Římě se prováděl občasný generální úklid, skrápěly se vozovky, čistila se kanalizace a posbíraný odpad byl vyvážen za hradby. Tím vznikaly první rozsáhlejší skládky. V tomto období se lidé opět setkali s recyklací – recyklovali sklo, které bylo velmi používané a byl ho nedostatek.

Největší problém s odpadem nastal ve středověku. Nestačilo už pouze vyhodit odpad do jámy a nechat ho rozložit. Začal se kumulovat na ulicích a v okolí domů. Hromady odpadu válející se na ulici přilákaly spoustu hmyzu, ptáků a hlodavců a byla tak volná cesta pro šíření různých nemocí (lepry, cholery, moru atd.). Jednou z příčin šíření moru byla také velká koncentrace odpadu na veřejných prostranstvích. Kromě odpadků se do životního prostředí začaly šířit také různé chemické látky, které se využívaly v nově vznikajících řemeslných dílnách např. v koželužnách.

Průmyslová revoluce způsobila změnu v nahlížení na odpad, jeho sběr, zpracování a následné využití. Na počátku 19. století se recyklovala vlna a vznikaly sběrný šrotu, který se znovu zpracovával na železo. V Paříži v roce 1884 vynalezli „první kontejner na tříděný odpad“. Přijali také nařízení, které určovalo, do jakých nádob mají lidé odpad vyhazovat. Současně toto nařízení ukládalo povinnost třídít odpad na komunální, střepy skla, keramiky a porcelánu, zvláště se odkládaly těž skořápky mušlí a ústřic.

Pro pevné odpady se tvořily skládky, pro splašky se budovala kanalizace. Kapacita skládek se postupně vyčerpala, a proto mnoho měst zavedlo systémové spalování odpadu. První spalovna v Čechách byla postavena v Brně v roce 1905.

Druhá polovina 20. století byla na území ČR poznamenána socialismem. Většina vesnic měla svou vlastní skládku na veškerý odpad, který vyprodukovali jejich obyvatelé. Na skládky se vyvážel bohužel také nebezpečný odpad, který kontaminoval vodu a půdu. Znovu recyklovatelné předměty se na skládku ve větší míře též vyvážely. V dnešní době se tyto skládky a jejich okolí čistí.

V současnosti se zpracování odpadu velice zlepšilo. Lidé začínají čím dál tím více recyklovat vyprodukovaný odpad. Velmi perspektivním směrem podporovaným nedostatkem zdrojů a rostoucí cenou surovin je energetické využití odpadů. Velkým rozvojem prošla oblast úprav odpadů a technologií zbavujících odpad nebezpečných vlastností. Takto upravený odpad lze ve většině případů uložit na skládky, kde již neohrožuje životní prostředí (tak jako v minulosti).

Doufáme, že jste se dozvěděli spoustu nových věcí o odpadu a jeho historii.

Zdroje:

<https://www.praha22.cz/mestska-cast/zivotni-prostredi-a-doprava/odpady/komunalni-odpad/odpady-v-historii-lidstva-336cs.html>

<https://www.siegl.cz/blog/recyklace-odpadu/historie-recyklace-odpadu-kde-a-kdy-to-cele-zacalo>

<http://www.jomagazin.cz/na-stope/odpady-napric-historii/>